

REPUBLIKA SLOVENIJA

INFORMACIJSKI
POOBlašČENEC

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana
T: 01 230 9730
F: 01 230 9778
gp.ip@ip-rs.si
www.ip-rs.si

Številka: 007-36/2019/2

Datum: 26.08.2019

Ministrstvo za infrastrukturo
gp.mzi@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o pravilih cestnega prometa (EVA 2016-2430-0015) – MNENJE

ZVEZA: Objava na spletnem portalu E-demokracija z dne 21. 6. 2019

Spoštovani,

Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju: IP) se je preko spletne strani E-demokracija seznanil z besedilom predloga Zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o pravilih cestnega prometa, skrajšani postopek – EVA 2016-2430-0015 (v nadaljevanju ZPrCP-D)¹, ki med drugim v členu 27.a ureja preizkušanje avtonomnih vozil. Predlog zakona posledično v delu, ko določa **spremljanje in beleženje vožnje in okolice avtonomnega vozila z elektronskimi sistemi**, vgrajenimi v vozilo, ureja zbiranje in obdelavo osebnih podatkov v zvezi z uporabo avtonomnih vozil in se s tem dotika tudi različnih vidikov varstva osebnih podatkov ter širše pravice do zasebnosti, zato IP preseneča, da predlagatelj zakona o njegovi pripravi ni seznanil, niti se ni posvetoval z IP.

Prav tako predlagatelj v zvezi s predlagano materijo s ciljem ustrezne naslovitve vseh tveganj predlaganih sprememb na zasebnost, kolikor je mogoče razbrati iz objavljenega gradiva predlagatelja, ni izvedel ocene učinkov v zvezi z varstvom osebnih podatkov. IP glede na informacije, ki so nam na voljo, ocenjuje, da bi bilo za namen uvedbe tovrstnega spremljanja posameznikov nujno (najbolje že v okviru priprave predloga ZPrCP-D) izvesti predhodno oceno učinkov v zvezi z varstvom podatkov, saj gre za eno od oblik obdelave iz seznama dejanj obdelavo osebnih podatkov, za katere velja zahteva po izvedbi ocene učinkov glede na člen 35(4) Splošne uredbe. Seznam dejanj obdelav osebnih podatkov, za katere velja zahteva po izvedbi ocene učinka v zvezi z varstvom osebnih podatkov po 4. odstavku člena 35 Uredbe (EU) 2016/679 je na voljo na spletni strani: https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/Ocene_ucinkov/Seznam_dejanj_obdelav_osebni_h podatkov_za_katere_velja_zah-teva_po_izvedbi_ocene_ucinka_v_zvezi_z_varstvom_osebni_h podatkov.pdf

Prav tako je IP v vednost prejel mnenje glede predloga zakona, ki so ga podali predstavniki ACS+ Strateško razvojno inovacijsko partnerstvo na področju mobilnosti (to naj bi združevalo člane Gospodarsko interesnega združenja ACS Slovenski avtomobilski grozd in Združenja za promet pri Gospodarski zbornici Slovenije) in iz katerega med drugim izhaja, da predlog zakona ne naslavlja številnih vidikov uporabe avtonomnih vozil, med drugim tudi takih, ki so povezani z obdelavo osebnih podatkov. To potrjuje, da bi bilo za namen kakovostne in z vidika načela sorazmernosti ustavno skladne ureditve obdelave osebnih podatkov v zvezi z uporabo oz. uvedbo avtonomnih vozil nujno predhodno

¹ <https://e-uprava.gov.si/drzava-in-druzba/e-demokracija/predlogi-predpisov/predlog-predpisa.html?id=8234>

izvesti oceno učinkov ter ustrezno nasloviti vsa tveganja, ki jih takšna uvedba prinaša za zasebnost posameznikov.

V skladu s Splošno uredbo (člen 35(10)) ocene učinkov pred obdelavo (torej pred začetkom same obdelave npr. uporabe avtonomnega vozila) ni treba izvesti, kadar se obdelava izvaja na podlagi zakona (v tem primeru torej ZPrCP-D), ki velja za upravljavca, in je bila ocena učinka v zvezi z varstvom podatkov že izvedena v okviru splošne ocene učinkov med sprejemanjem takšnega zakona. Izvedba ocene je namreč tudi najbolj smiselna v fazi oblikovanja predpisa, ki bo podlaga za obdelavo in ki lahko posledično glede na to tudi ustrezno naslovi vse vidike tveganj takšne obdelave in omogoči predlagatelju, da pravočasno poskrbi za ustavno skladno določitev zbiranja osebnih podatkov in kasneje upravljavcu omogoči ustrezno izvedbo zbiranja in obdelave (npr. ustrezna določitev obsega zbiranja, določitev upravljavca, rokov hrambe, odgovornosti, omejitve namenov, pooblaščenih uporabnikov, posebnosti glede uveljavljanja pravic posameznikov, posebnosti glede ukrepov varnosti ipd.). Glede na naravo delovanja avtonomnih vozil se pri njihovi uporabi zastavljajo številna pomembna vprašanja, kot npr. kdo je upravljavec podatkov, ki se zbirajo v in iz vozila, kdo mora skrbeti za izvajanje vseh obveznosti po Splošni uredbi. Te vprašanj sami uporabniki niti ne bodo mogli ustrezno nasloviti, če predlagatelj predpisa, ki bo urejal njihovo uporabo, ne bo predhodno sprejel ustreznih odločitev in poskrbel za ustrezno zakonsko ureditev tega področja na jasnem način.

V pomoč pri izdelavi ocen učinkov je IP pripravil smernice na to temo: <https://www.ip-rs.si/publikacije/prirocniki-in-smernice/ocene-ucinkov-na-varstvo-podatkov/> .

Kot je razbrati, se predlagatelj nedvomno zaveda, da pomeni uvedba in uporaba avtonomnih vozil tudi nujno določeno mero obdelave osebnih podatkov brez katere avtonomno vozilo ne more varno voziti po javnih in drugih površinah, saj so ne glede na voljo uporabnika na teh površinah nujno (najmanj občasno) prisotne fizične osebe. Za ta namen obstoječa ureditev, kot izhaja npr. iz ZVOP-1 v praksi ne zadošča, saj bi pomenila, da bo od vsakega konkretnega proizvajalca in uporabnika avtonomnih vozil odvisno, kako bo zagotovil ustavno skladno delovanje vozila z vidika posegov v zasebnost in zbiranja podatkov. Predlog novega 27.a člena pa določa zgolj: **»Vožnjo in okolico avtonomnega vozila se mora ves čas spremljati in beležiti z elektronskimi sistemi, vgrajenimi v vozilo. V primeru prometne nesreče ali prometnega prekrška podatkov ni dovoljeno spreminjati in morajo biti dani na razpolago pooblaščenim uradni osebi za obdobje 30 sekund pred prometno nesrečo oziroma prekrškom in 30 sekund po tem.«**. Navedeno pomeni po mnenju IP brez dodatnih omejitev in varovalk prekomeren poseg v zasebnost, saj bi bilo območje, kjer bi vozila takšna avtonomna vozila pod stalnim in povsem neomejenim nadzorom. Zakon namreč ob tako splošni določbi daje podlago za povsem neomejeno uporabo vseh elektronskih sistemov vgrajenih v vozilo in neomejeno hrambo in obdelavo osebnih podatkov v zvezi s tem. Zato predlagamo, da predlagatelj navedeni členi bodisi bistveno dopolni bodisi ga črta in se za zakonsko ureditev odloči šele, ko bo izvedena ustrezna analiza vseh posledic in ocena učinkov. V nasprotnem primeru bi namreč lahko šlo za ustavno neskladno zakonsko ureditev tega področja.

Ob tem ocenjujemo, da bi bilo glede na naravo uporabe avtonomnih vozil, in različne vidike tveganj, ki jih ta prinaša tako z vidika posegov v zasebnost posameznikov (voznikov, potnikov in tretjih oseb, ki bi jih naprave v in na vozilu snemale) nujno v takšno oceno učinkov vključiti vse deležnike, med drugim tehnične stroke kot tudi strokovnjake s področja varstva širše pravice do zasebnosti in pravic potrošnikov.

Hvala za sodelovanje in lep pozdrav,

Pripravila:

Alenka Jerše, univ. dipl. prav.
namestnica informacijske pooblaščenke

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informacijska pooblaščenka